

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta štev. 5, v sprejemni naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrtne za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprti reklamacije so poštne proste.

Pomoč ubogemu kmetu.

Vi, ki imate še srce in ljubezen do dobrega kmeta, opazujte, kako je žalosten njegov položaj, kako je burno in bedno njegovo življenje, kako težko in mučno njegovo delo! Ubogi kmet... od vsega tega svojega trpljenja in dela ima le toliko zase, da se preživi in čestokrat s pomanjkanjem. Mar čuda, da vidimo dan za dnevom, kako kmet propada, da propada pa tisti stan, ki je podlaga vseh stanov, ki je podlaga državi in ki prideluje živež drugim stanovom. In vendar — koliko mladeničev mora v Ameriko, ker doma ni zaslužka. Koliko posestev je zadolženih, kako mora kmet svoje izdelke voziti v mesto in tam prodati pod ceno oziroma brez dobička; celo večkrat se zgodi, da mora kmet prositi s klobukom v roki, da mu odkupijo blago; seveda ceno narekuje odjemalec. In zakaj je kmetiški stan tako preziran in teptan, torej na robu propada? Temu so krivi v prvi vrsti brezverci, oni namreč, ki zaničujejo Kristusovo vero in ščenejo proti škofom in duhovnom. Brezverci hočejo z eno besedo spraviti iz sveta krščansko ljubezen in pravičnost med ljudmi. Kjer pa ne vlada ljubezen in pravičnost, tam gospodari krivica, izkoriščanje do krvi in rop. Da, roparji so oni, ki obogate z žulji ubogih in siromašnih kmetov.

Brezverci so torej privedli kmeta do sedanjega neznosnega, nevzdržljivega žalostnega stanja.

Kmet pa, ki je bil nekdanj gospodarsko močan in neodvisen od oderuhov in brezsrčnih pijavk, je zdaj že grozno zadolžen; nima zato več veselja do dela; s strahom gleda v prihodnost in zato kliče na pomoč. Vi, ki imate še srca in krščansko ljubezen do

njega, pomagajte mu, ker naš kmet ni vendar že izgubljen.

A, kako mu je pomagati? Če se ima dobro voljo pomagati bližnjemu, dobi se tudi vselej sredstvo zato, ker prav v tej zadevi so sredstva raznovrstna.

Toda en sam človek ne more vsega storiti; pomagati mu morajo i drugi. Ako se hišo zida, glej, kako eden nosi kamenje, drugi malto itd.

Tako je pri vsakem početju: eden drugemu mora pomagati. V edinosti pa je moč in napredek! Nasprotnika pa se je treba ogibati in ga ne poslušati; očiten nasprotnik je manj nevaren kakor lokav človek, ki se kaže zadovoljen in navdušen za dobro in koristno stvar, a zahrbtno pa zvižčno meče polena onim, ki se s požrtvovalnostjo prizadevajo pomagati kmetu.

Krščanski demokratje kličejo skupaj vse delavce in kmete pod Kristusovim praporjem, da se tako združeni bojujejo za stanovsko zboljšanje. Krščanski demokratje se potegujejo za delavce in kmete, da zboljšajo njih gnotno stanje in da pribore pravo svobodo in veljavo v človeški družbi. In vse to se doseže na temelju katoliške vere.

Krščanski demokratje imajo zato te besede na svojem praporju: „Kmetje in delavci, združite in organizujte se, tu je vaša moč, tu se boste izobrazili in si drugega potrebnega priborili.“ Organizacija in izobrazba, evo vam prvo in uspešno pomoč, ki ima gotovo trajne posledice. Zares, pomanjkanje zadržne misli in pomanjkanje izobrazbe so glavni vzroki propadanja našega kmeta.

Da bi te besede bile seme, iz kojega klije ljubezen in pravičnost do siromaka in

sveta vnema pomagati kmetom in delavcem z organizacijo na temelju krščanskega demokratizma!

Kršč. demokrat.

Rusko-japonska vojska.

Mirovna pogajanja.

Med tem ko si stojita v Mandžuriji ruska in japonska armada nasproti, vsak trenutek pripravljeni, da se spopadeta, stojijo si v Severni Ameriki v majhnem pomorskem mestu Portsmouth (beri Portmées) nasproti pooblaščenca obeh bojujočih se držav, da se pogajajo zaradi sklepa miru. Dozdaj so že imeli tri seje, pri katerih so samo menjavali vse svoje zahteve. Natančnega se seve ne more nič zvedeti, ker so pogajanja tajna, vendar se pečajo listi mnogo o teh sejah. Če je vse res, zato naj bodo odgovorni ti listi sami.

Člani ruskega odposlanstva so poleg Vi-teja in barona Rosena, ruski odposlanec v Pekingu Pokotilov, Martens, znameniti profesor mednarodnega prava na vsenčilišču v Petrogradu, Šipov, ravnatelj v ruskem finančnem ministrstvu, vojaški ataše generalni major Jarmolov, Samoilov in Nabokov od ministrstva vnanjih stvari in slednjič še legacijski tajnik Plancon.

Člani japonske komisije so: baron Komura kot glavni pooblaščenec, Takahira, japonski odposlanec v Washingtonu, Danison, referent v ministrstvu vnanjih stvari v Tokiju, Sato, tajnik barona Kamura, Jamaza, ravnatelj pisarne za politične stvari, Adaši od ministrstva za vnanje stvari, polkovnik Tašibana od japonskega glavnega štaba, Išinj,

LISTEK.

Plačilo za poštenost,

(Povest iz francoščine.)

V ulici Git-le-Coeur št. 6 v Parizu sta stanovali pred nekaterimi leti dve mali deklici, dve sestri, katerih tiha hoja in otožni pogledi so zbujali skrito sočutje sosedov. Vsako jutro ob isti uri so ju redno videli iti iz hiše. Ljudje so se povpraševali, kaj da sta mladi deklici tako molčeči, zamišljeni in priprosto skromni. Kakor dve senci sta zahajali v hišo in iz nje.

Marica in Pavlina Barthelon, to je bilo nju ime, bili sta pač vredni tihega sočutja in milovanja, ki ju je spremljalo od strani sosednih stanovalcev. Bili sta nesrečen ostanek rodbine, katero je uničila vojska; tako mladi sta bili občutili že vse britkosti tega življenja; dedek in babica sta jima pomrla od strahu, ko se je vojska začela; njiju brat je za mrzlico umrl v Lyonu; oče, stotnik pri konjici, je umrl na bojnem polju, prestreljen skozi prsa. Nemila usoda ni prizanašala otrokoma, vzela jima je nazadnje še mater. Prevelika žalost nad tolikimi nezgodami je namreč mater vrgla na posteljo, prišla se je slabotne žene nekaka sušica, in čez nekaj mesecev je umrla.

Med materino boleznijo se je stajalo njih pičlo premoženje kakor sneg na solcu. Tako sta bili v burnem, bojnem času neizkušeni, slabi deklici sami sebi in neusmiljeni usodi prepuščeni. Gospa Barthelon je sicer zapustila malo posestvo blizu Dommartina. Toda nesreča je sirotama tudi to poslednje upanje ugrabila. Prišel je sovražnik v tisti kraj, vse opustošil, pohištvo pa požgal. Vlada je pustila potem zemljišče na javni dražbi za slepo ceno prodati, in še te krajarje je vzel neki upnik, ki je imel na hiši neki dolg vknjižen.

V takem težnem položaju ste sestri zapustili svoj kraj in šli sreče iskat v glavno mesto Pariz. V tem velikanskem mestu se je že marsikdo ponesrečil, ki je prišel semkaj sreče iskat; nasprotno pa je tukaj tudi marsikdo res našel svojo srečo. Toda teh srečnih ljubljencev ni treba iskati po bornih izbicah pod streho, kjer prebiva le skrb, revščina, glad, mraz in obup.

Naši dve sestri nista hrepeneli po bogastvu in razkošnosti; želeli sta se le skromno preživeti in živeti druga za drugo. Pavlina je bila sicer še premlada, da bi mogla kaj zaslužiti, pa Marica je bila izvrstna pevka, zlasti je igrala izvrstno na glasovir. Na duri stanovanja, katero sta si najeli, naredila je napis: „Marica Barthelon, učiteljica na glasovir.“ Začetek je bil težak. Storila je več potov in iskala

učencev in učenk, pa več dni brez uspeha. Te dni sta preživeli v velikih skrbih, ne vedoči, ali bo mogoče ostati v Parizu ali ne. Naposled je Marica vendar dobila par učenk, katere so plačevale po petdeset santimov za eno uro pouka. Tako sta sestri preživeli dve leti v bornem stanovanju, pri pičli in slabi hrani. V tretjem letu se je na videz obrnilo na bolje. Marica je dobila službo v nekem novem dekliškem zavodu, kjer so jo najeli za učiteljico godbe in ji dali še precej dobro plačo. Mislila je, da je zdaj rešena. Prazen up! Usoda učnih zavodov ali takozvanih penzijatov v Parizu je podobna usodi cvetic. Rodijo se naglo, kakor rože spomladi, pa ravno tako hitro tudi zvenejo in zamrjejo. Nekateri zamrjejo že med porodom. Tudi zavod, kjer je služila Marica, zadela je enaka usoda: prenehal je. Zdaj je bila Marica brez kruha in še tistih učenk, ki jih je prej učila hodila, ni imela več, ker so med tem časom dobile drugo učiteljico. Iskala je drugih učencev in učenk, pa brez sreče, niti enega otroka ni dobila v pouk.

Položaj obeh sester se je še bolj shujšal. Iz revščine in zadrege je nastalo pomanjkanje in stradanje. Marica ni zmogla več, da bi plačala stanovanje, in morala ga je zapustiti in izprazniti. Prodala je nekaj hišne oprave in si najela drugo, še revnejšo izbo. Od zdaj naprej je bilo treba vsak teden kaj prodati,